

GORENJEČ.

Političen in gospodarski list.

Vabilo na naročbo. »GORENJEČ« stane za celo leto samo 4 K, za pol leta 2 K, za četrto leta 1 K. Naroča se list lahko vsak dan, in naj se naročnina izvoli poslati upravnistvu.

Škofjeloška mlekarna — nad prepadom.

(Dopis.)

Konec . . .

Nepremišljeno hitro, skoro bi rekli v najhujšem diru so se ustanovljale po klerikalni organizaciji na Kranjskem sirarne. Dr. Žlindra je imel pri tem dober namen, tega ne moremo utajiti, da namreč vpreže to naše dobro kmetско ljudstvo v svoj jarem. On, iz katerega govori sam sv. Duh, on, ki je faktični voditelj tudi našega škofa, se zaveda svoje popolnosti. Da, kakor biser med temnim črnim ogljem, blišči on in čudno je le, da mu že sedaj niso vzdali spominske plošče v ljubljansko stolno cerkev. Ne čudimo se pa tudi, da je ta blišč oslepil marsikoga. In svetopisemski Tobija že prihaja, da izvleče tem ubožcem temno mreno iz oči. Sedaj se mudi — kakor ravno prebiram že v par številkah »Gorenjca« — ravno v Cerkljah.

Pred leti ni bilo v Cerkljah nobenega liberalca. Sedaj pa različni Podjedi, Kosi, Racmani in Merkači trebijo zagrizeno klerikalno golazen, Tobija jim pa vleče mreno raz oči. Upajmo, da v kratkem dogotovi svoje delo v Cerkljah, potem se pa potruži še v našo škofjeloško okolico. To bo dela.

Mlekarni je že pri porodu kumovala razupita »Gospodarska zveza«. Pametnejši so že takrat trdili, da si ni izbrala prave botre, toda pristopili so k mlekarji tudi nekateri možje brez politične barve. To je vleklo. Kakor je vsako novo podjetje v povojih polno optimizma in hvale, tako je bilo tudi tukaj. Odbor je računal s tisočaki. »Poglejte«, pravili so kmetje, »koliko imajo premoženja; samo hiša je stala 18.000 kron. Kaj pa šele drugo? Takim ljudem se že lahko nekaj zaupa, ker imajo toliko premoženja.« Mnogo je k zaupanju tudi pripomoglo že tisočkrat povdarjano — čisto katoličanstvo. Pod krinko Kristusove vere so vlekli kmetom njih krvavo zaslužene krajcarje iz žepa in jih potem razsipavali križem sveta.

Dolgo, dolgo so umetno zakrivali svoje gospodarstvo, sedaj se pa bliža ura obračuna. Provzročitelji se bodo

lepo poskrili in vtaknili svoje denarce v žep, kmet bo pa plačeval, klet in postal — liberalec. Tako se bodo polagoma izgubile one podle šeme, ki pijejo kri iz teles mučenca, kmet pa bo postal samosvoj in ne bode več zaupa nikomur. Vsaka šola nekaj stane. Najboljšo šolo liberalizmu so ustanovili s svojo gospodarsko organizacijo. Kdo se je zapisal v klerikalno gospodarsko organizacijo, zapisal se je v šolo — liberalizmu. Iz te šole bodo prihajali v ognju očiščeni med narod. Očiščeni in oskubljeni znali bodo ceniti pravega prijatelja — liberalizem.

K sklepu še nekaj! Sedaj pa le na bojno polje, g. kapelan Petrič, pričakujem Vas z odprtim vizirjem.

To In ono iz Bohinja.

I.

Bohinjci menda niso nikdar mislili, še manj pa pričakovali, da dobe kdaj železnico, ki bi od drugega sveta nekako zaplankane in v zadnjem času precej obubožane prebivalce vezala z drugim svetom ter jim tako postala nov vir življenja, pa tudi dohodkov. In dobili jo bodo. Čez tri leta ima biti zgrajena druga železniška zveza, ki bo tekla z Dunaja v Trst, in del te proge bo izpeljan tudi po lepi, dosedaj nekako pozabljeni bohinjski dolini. Precej, ko je državni zbor pritrdil vladni predlogi te proge, se je pričelo takoj tudi z deli za to železnico. Zlasti na Bohinjski Bistrici so hitro premerili zemljo, in ljudje so prišli za kramp in lopato. Treba je bilo najprej pričeti z vrtanjem sila dolgega tunela (predora), kjer bo železni voz prevozil pod zemljo kranjsko-goriško mejo. Kakor se pripoveduje, bo ta tunel eden izmed največjih. Dolg bo več tisoč metrov. Dela se v njem prav pridno. Dosedaj so ga prevrtali nad en kilometer s kranjske strani, tudi z goriške strani še precej naglo napredujejo dela, a vsled pomanjkanja prostora tega ne morejo pospešiti, kakor bi radi.

Bohinjska Bistrica, ki leži med visokimi hribi, je danes podobna malemu mestecu. Tukaj vidiš večinoma neznane ti obraze. Delavcev je na tisoče, pa tudi drugih ljudi, ki hočejo imeti kake koristi od železnice je vse polno. Izmed delavcev, ki delajo v predoru, jih je največ Dalrnincev, nekaj pa tudi Lahov, drugi so pa od vseh vetrov prišli ljudje, ki iščejo vsakdanjega zaslužka. Samoobsebi se razume, da pride semkaj tudi nekaj precej dvomljivih elementov, tako da je človek večkrat v veliki nevarnosti, da te ne napadejo. Drže se taki postopači, seveda ker pridni delavci tega ne store nikoli, zlasti po takih krajih, ki so na samem. Tako mi je mlad bohinjski fant pravil, kako je pred kratkim hodil čez Bačo v Podbrdo. Seboj je imel precej denarja, katerega bi imel izročiti

ondi. Pot čez Bačo iz Bohinjske Bistrice v Podbrdo je tri ure hoda dolga in drži čez visok hrib. Zaradi varnosti je vzel seboj še tri ondotne tovariše. Ko pridejo ti skoro do vrh hriba, stopi k njemu razmršen in strgan potepuh, ga prime za prsi in zahteva denar od njega. Med tem časom ta potepuh zažvižga in iz goščave se prikažejo kar trije popolnoma enaki obrazi, ki čakajo in premotrivajo položaj. Naš čvrsti in pogumni dečko, navajen že takih slučajev, se urno obrne in zasuče napadalca tako naglo, da taisti pade na tla in se zvali po hribu navzdol. Ostali, ki so čakali v goščavi, se seveda niso upali blizu, ker ne bi bili kos našim fantom, ki so mogli potem mirno nadaljevati svojo pot. Ravnotisti kmetijski fant mi je dalje pravil, da je imel pri sebi 60.000 kron in da brez spremstva ni varno hoditi čez Bačo.

Enaki slučajji so se večkrat pripetili, in včasih se je vnel že precej hud boj med potnikom in med to sodrgo, ki se skriva po takih samotnih krajih in napada potujoče ljudi, zahtevajoč od njih denarja. Vsled tega so tudi vedno v skrbeh, ako kdo hoče iti peš čez Bačo. Začetkom minulega meseca je hotel iti čez ta hrib nek višji deželnosodni svetnik v pokoju, star že okoli sedemdeset let. Na Podbrdu so mu sicer branili, da je ta prehod zelo nevaren in strm ter da naj se brez spremstva nikar ne podaja na pot. Mož ni ubogal dobrih svetov in je na vsak način hotel premeriti Bačo. V Bohinjsko Bistrico dospelši se je v neki gostilni nekoliko okrepčal in naročil nekemu fantu, naj mu preskrbi sedež na pošti, ki pelje iz Bohinjske Bistrice na Bled. Dal je dotičnemu fantu celo denar za vožni listek. A še predno je odšla pošta z Bohinjske Bistrice, si je ta pogumni potovalec vsedel na ravno došli voz, ki je imel peljati v Lesce. In odpeljal se je. Med tem časom pa dobi županstvo na Bohinjski Bistrici iz Podbrda brzjav, v katerem se povprašuje, je li ta in ta gospod srečno prišel čez Bačo. Večkrat se je namreč že pripetilo, da je zgrešil pot, se ponesrečil in se ubil, ali pa da so ga napadli in oropali, kakor že prej omenjeno. Županstvo je takoj potrebno ukrenito in pozvedovalo za njim po vseh gostilnah in sploh povsod, kjer bi se mogel muditi. A vse zaman. Takega človeka ni nihče dobil v Bohinjski Bistrici. Zopet so romali brzjavi iz Bohinjske Bistrice na Podbrdo in nazaj. Sedaj je županstvo na Bohinjski Bistrici brzjavilo

županstvu v Lescah, je li se morda ne mudi v Lescah tak in tak gospod. In glejte čudo! Županstvo v Lescah je, misleč, da ima napraviti s kakim nevarnim človekom, hitro pozvedovalo po vseh gostilnah in slednjič našlo sličnega moža na leškem kolodvoru, ki je ravno čakal na bližnji vlak. Orožnik je nedolžnemu možu ukazal, naj se izkaže, kdo da je. A ker slednji, najbrž v silni zadregi, da so mu more pripetiti kaj tacega, brskal in brskal po svojem kovčegu, a ni mogel ničesar — niti svoje posetnice najti. Bil je v silni zadregi. Orožnik, izpolnjuje svojo strogo dolžnost in v nadi, da ima opraviti s kakim sumljivim človekom, mu veli, naj toliko časa počaka v njegovem spremstvu, da se izkaže njegova oseba. Šele, ko so drugo jutro brzjavno vprašali županstvo v Bohinjski Bistrici, kdo da je ta človek, mu je ono odgovorilo v Lesce, da je c. kr. deželnosodni svetnik v pokoju, ki je šel brez vodnika čez Bačo. Tedaj šele so ga izpustili. Revez je moral tako čakati celih 24 ur v Lescah. Seveda je deloma tudi sam nekoliko kriv temu.

V Kranju, 6. decembra.

Državni zbor. Vlada je predložila načrt zakona, s katerim naj bi se odpravile kavicje in varščine državnih uradnikov. — Zbornica je sprejela nujni predlog, ki zahteva, naj vlada prekliče ukaz, ki naroča deželnim vladam, da posojilnice in hranilnice, ustanovljene v smislu zakona z dne 9. aprila 1873, brez državnega dovoljenja ne smejo izročati vložnih knjižic, ako se vloga ne glasi na ime vlagateljevo. — Za krošnjarstvo je govoril slovenski poslanec Plantan.

Nameravani napad na bolgarskega kneza. Ko so se dne 28. m. m. bolgarski knez Ferdinand izprehajal s svojim spremljevalcem po parku Euxinograd, našel je na potu žepno ogledalo in listič, na katerem je stalo, da ga hoče nek anarhist umoriti, a se skesal, zagledavši njegova otroka. Knez in njegov spremljevalec sta v istini potem našla nekega 22 letnega gimnazijalca, ki je priznal nameravani napad.

V nemškem državnem zboru so imeli pred kratkim obstrukcijo, katero so vpriporili socijalni demokratje. Povod jim je dal skupni predlog strank večine, po katerem bi se imel narinski načrt sprejeti brez ugovora, kakor se je večina dogovorila z vlado.

PODLISTEK.

Ena noč v času emancipacije.

(V poljubni obliki sestavljen odgovor milostljivi gospej.) Dalje...

Pred par tedni je povila na oltar mile domovine gospa notarica, obenem poslanka, podžupanja i. t. d., nežno dete ženskega spola. Vse se je veselilo tega izvanrednega dogodka v rodoljubni hiši, najbolj pa naša družba, kar je tudi dejansko pokazala z mnogoštevilnimi napitnicami in velikim šopkom, katerega je darovala gospej notarici, da ga ponese svojemu soprogu v znak veleodličnega spoštovanja...

«Ah, kaj si bode belil glavo po visokih šolah moj Mirko, naj se dobro nauči domačih del! Priden je, lep je, denarja bo — hvala Bogu — tudi nekaj imel, in dekleta se bodo kar trgala zanj. Sicer pa mislim, da moški sploh niso za študiranje. Doma v kuhinji naj bodo, tam je njihov prostor!... E, moški že niso za učenje, pa naj kdo reče, kar hoče!»

«Prav imate, gospa,» pritrdi gospej Kovačevej gospa doktorica in takoj prične na široko razkladati in dokazovati s svojega medicinskega stališča slabost moških možgan.

«E, ko bi pa jaz imela toliko denarja, kakor Ti, bi pa gotovo poslala svoje fante študirat,» zlobno opomni gospa odvetnica, zraven si pa ni mogla kaj, da se ne bi prijala za svoj okrogli trebušček, ki se je zadovoljno tresel ob hudomušnosti svoje gospodinje.

«Doma naj bodo fantje in kuhati naj se uče,» pri-stavi rdečelična Miška, ki je bila vse prej, nego pri-jateljica učenih pogovorov.

«Roma locuta, causa finita,» se zareži v primeri z Miško grozovito majhna Inka, ki se je rada posluževala latinščine, katero je zajemala iz spominov spodnje gimnazije.

Miška pa je pričela s priznano gracijoznostjo «ju-tranja zarja», Inka je udarila hitro počez in — konec je bil prepiru o «moškem vprašanju,» ne da bi bila po-segla v debato gospa ravnateljica...

Kakor orglje, so bučali zadnji akordi, — da rabim besede gospe odvetnice —, ko se je vzdignila gospa Kovačeva in prosila v največje veselje vseh — posluha.

«Gospoda jasna! Radostnih src smo se odzvale za nas tako častnemu vabilu gospe notarice. Dober mesec je od tega, kar smo zvedele žalostno novico, da je od nas vseh visoko spoštovano gospo notarico pri neki ob-ravnavi napadla nepričakovano splošna slabost, — da je zbolela.»

Žalostno smo tavale okrog, a kdo more popisati naše veselje, ko smo teden dni pozneje brale vizitke, na katerih je stalo črno na belem, da nas pozdravljati gospa notarica in njena novorojenka, veseleči se popolnega zdravja. (Gromoviti «Bog ju živi»-klici; gospa govornica očitno vedno bolj ginjena — družba vedno bolj vesela.)

Konec...

Francoska vlada je ustavila plače nekaterim onih škofov, ki so podpisali spomenico za kongregacije.

Dopisi.

Iz Tržica. Minulo nedeljo je priredilo tukajšnje «Slovensko bralno društvo» na novo napravljenem odru gledališko igro. Predstavljal se je veseloigra «Blaznica v I. nadstropju». Igrali so naslednje gospodične in gospodje: Jaroslav, mlad zdravnik (Ažman), Olga, njegova soproga (Rabičeva), Vladimir, njun prijatelj (Peharc), Tinka, hišina (Pernetova), Ivan, sluga (Dobrin). Videli smo, kako so naši diletanje že pri prvem svojem nastopu dobro izvršili svojo nalogo, zlasti ker so prvokrat tako neustrašeno nastopili na odru bralnega društva. Največ zaslug za prireditev gledališke igre si je pridobil g. Ažman, ker se je mnogo trudil, da nam je napravil gledališki oder. — Udeležba je bila nepričakovano dobra. Vesel pojav je namreč bil, da je prišlo gledat predstavo mnogo tukajšnjega odličnega občinstva. Vobče se je pa izražala želja, naj bi naše bralno društvo večkrat priredilo kako gledališko igro. Kakor se ravnokar pripoveduje, namerava odbor tega društva prirediti na Silvestrov večer veselico z gledališko igro in petjem. Po gledališki igri se je razvila prosta zabava v gostilni gosp. Perneta in vsakemu si bral z oči, da je veselega srca sedel pri kozarcu vinca. — Slovensko bralno društvo se zadnji čas jako živahno giblje. Na eni strani se diletantje pridno uče pod vodstvom g. Ažmana, na drugi strani se pa društveni pevci pridno vadijo pod vodstvom našega velezaslužnega nadučitelja g. Jos. Jezerska iz Križev. Tudi število članov je poskočilo, kar je vesel dokaz, da je ljudstvo zadovoljno z napredkom našega «Slovenskega bralnega društva». Le tako naprej!

Iz Cerkljan. (Občni zbor mlekarne.) V nedeljo, dne 30. m. m. je bil v drugič sklican občni zbor mlekarne, oziroma kmetijskega društva in določen na 4. uro popoldne s pripomožjo, da je sklepčen ob vsaki udeležbi. Že ob treh popoldne so se začeli ljudje zbirati okrog šole, kjer je občinska in hranilnična pisarna. Nekako ob tej uri se je pripeljal tudi Pelc od «Gospodarske zveze» iz Ljubljane, katerega je predsednik Franc Podjed poklical na pomoč za sestavo računov in vodstvo zborovanja. Predno se je pričelo zborovanje, je krenil predsednik Franc Podjed še enkrat v cerkev molit za srečen izid zborovanja, kajti znal je, da bo zborovanje hrupno, kakoršno je bilo tudi prvo. Ob polstirih sta Pelc in predsednik poklicala v občinsko pisarno tamkaj stoječe ženske, češ, naj stopijo notri, ker se zborovanje takoj prične. Že takoj ob začetku sta torej uvidela položaj, kaj se zna zgoditi, zato sta hotela najbrže dokončati zborovanje z nevednimi ženskami in se tako izogniti prebrisanim kmetom. Toda kmetje, ki so se malo pozneje skup zbrali, so bili pravočasno obveščeni o name-ravanem, zato so hiteli v pisarno k zborovanju, kjer je že sedelo nekako 15 žensk, in Pelc je že pisal o zborovanju zapisnik, katerega je pa pozneje raztrgal. Kmetje so naprosili g. Gašperja Eržena iz Kranja, da je prišel k zborovanju in jih zastopal pri pregledovanju računov. G. Eržen se, prišedši v dvorano, predstavi Pelcu, ki pa mu strogo zaukaže, da mora zapustiti sobo, ker ni član sirarne, oziroma mlekarne. Toda krepak odgovor gosp. Eržena je tudi Pelcu zaprl sabo, — Na to se je pričelo viharo zborovanje. Predsednik predstavi zborovalcem Pelca kot zastopnika «Gospodarske zveze». Kmetje zahtevajo po g. Erženu, naj se izkaže. Pelc pa namesto pooblastila pokaže na zgrevanega predsednika Podjeda. Med kmetovalci je naenkrat nastal nepopisen hrup in vrišč, ker jih je hotel Pelc prevarati in na neopravičen način odstraniti g. Eržena, ker na ta način sta imela oba one in iste pravice, zlasti, ker se je Pelc za-rekel, da je prišel le kot upnik. V imenu strank je g. Eržen zahteval predložitev računov, katere je hotel pregledati prej, predno se preide na točko «razdružitev društva». A pretkani Pelc pravi, da je danes le posvetovanje radi razdružitve. Toraj naj bi se sklenilo, da se društvo razpusti, ne da bi društveniki vedeli zakaj. To je dalo povod članom in le hladnokrvnosti krepkih pesti

se je zahvaliti, da se ni zgodilo kaj nepričakovanega. Kljub temu so nekateri segli po zgrevanem predsedniku, katerega je kmalu zmanjkalo pri predsedniški mizi. Ženice so ga klofutale in pehaje iztirale iz dvorane, zahtevajoč, naj takoj prinese račune. France jo je hitrih korakov in s težkim bremenom trdih pesti odkuril proti Dvorjam. Med tem časom pa so vrli kmetje, ki so bili zapeljani k pristopu klerikalnih društev, katere je po deželi snovala «Gospodarska zveza», obsipavali z ostrimi besedami Pelca, kateremu so se tresle hlače. Stal je bled kakor zid in čakal, kdaj ga bodo zgrabile kmetске pesti in ga posadile v hladni sneg. Da se ni to zgodilo, zahvaliti se ima edino le g. Erženu, ki je miril in pogovarjal ljudi. Pelc se je tudi upal g. Sajovica z Vele-sovega, ki je zahteval pravico, hinavsko smejeti v obraz. Slednji pa mu je odločno prepovedal, češ, da on nima nobene pravice zasmehovati poštenega kmetovalca. Predsednik je med tem časom poslal po malem fantiču dvoje knjig: štrazzo in imenik članov, a zahtevanih računov ni bilo zraven. Čakalo se je, da se vrne predsednik, toda obuškanega predsednika ni bilo. Zborovanje se je tedaj pre-trgalo. Kako vzorno je gospodaril predsednik, prepričali so se kmetje iz tega, ker se ni upal prinesiti računov k občenemu zboru. Tudi nihče ne ve, koliko je dolga. Vsakoletni računski zaključki do letošnjega leta so napravljeni in v njih je povsod izkazan dobiček. Kako je ravno v letošnjem letu nastalo nad 4500 kron dolga, je vsem neumevno. Člani so pripovedovali tudi Pelcu, da je Podjed plačal tekom enega leta ves svoj dolg nad 3000 kron in potem je pač mogoče, če je porabil denar za skupljeni sir in da mora na ta način biti dolg pri mlekarnici. Člani so dalje trdili, da je Podjed prišel vsak dan iz Zaloga v Cerklje delat sir. Vsak dan je zamudil k večjemu po dve uri, a zaračunal si je vsako pot K 2'40, skoro več, kakor se misli, da je bilo na dan dobička. Pelc je pač zijal, ko je videl lepo, po «Gospodarski zvezi» urejeno poslovanje. Toda on je izjavil, da kmetijsko društvo cerkljansko ni pri «Gospodarski zvezi». Na to je pač dobil krepak odgovor, ki mu bo gotovo dolgo časa se šumel po ušesih. Tudi se je pozneje sam izrazil, da tako zavoženega poslovanja še ni videl. Še veliko bolj zavoženo je poslovanje pri tukajšnji hranilnici, kjer se živa duša ne spozna. Predsednik mlekarne tudi še ni vpisal odglasitev članov lanskega leta, kar zna biti še usodepolnejše za člane. Kmetje so se razšli. Pelc pa je raztrgal že na pol spisan zapisnik o tem občenem zboru glede razdružitve društva in jo odkuril. — Ob šestih zvečer so se odpeljali zunanji člani od gostilne gospe Vavkove. Ondi se je govorilo, da sta ta «kunšni» Janez in Franc Podjed korakala kot slavna junaka proti Cerkljam, vsak noseč gnojne vile. Hotela sta napasti najbrž g. Eržena iz Kranja, a se jima ni posrečilo, ker sta morala naposled sama bežati. Na ta način sta hotela odobriti račune. Upamo, da se jima v kratkem napravi konec in obenem konec tudi vsem sleparijam.

Iz Trsta. (Volitve v zavarovalnico proti nezgodam) se zopet bližajo. Koncem decembra volijo svoje zastopnike 3., 4. in 5. kategorija. Da Slovani, ki imajo v obveznih obrtnih podjetjih večino, ne podležejo zopet tako sramotno kakor pri zadnjih volitvah, osnoval se je v Trstu poseben volilni odbor kakor odsek političnega društva «Edinost». Temu odboru, ali pa naravnost predsedniku istega g. prof. Matku Mandiću, dež. poslancu v Trstu, naj se dpošiljajo vsi nasveti, vsa tozadevna vprašanja kakor tudi glasovnice. Navedeni odbor daje drage volje vsa potrebna pojasnila ter naznani pravočasno kandidate za posamezne skupine. Vsakdo, ki je opravičen voliti, naj si šteje v svojo sveto dolžnost, da stori vse možno, da bode zavarovalnica v slovanskih deželah, zavarovalnica za Slovane — tudi po svojem odboru slovanska.

Iz Kranjske gore. Prav malokdaj se kaj bere o nas. Pa saj ni čudno, ker prebivamo tako visoko med gorami. Novic sicer pri nas ni posebno važnih, da bi mogli z njimi v svet. Večinoma tedaj ne dopisujemo v liste. Le v «Slovencu» in v glasilu Vašega potuhnjenega tehanta zloglasnem «Dihurju» se včasih splaši naš mleč-zobi kaplanče in opisuje na dolgo in široko, kar njemu

prija. Včasih pa ta komandantek tudi ustrelil kozla. Enega takega kozla je ustrelil zadnjič, ko je ovadil tukajšnjim orožnikom par veselih fantov, ki so vriskali po vasi. Vsak drug človek bi pustil tako nedolžno veselje kmetiskim fantom, ako samo ukajo. Ne tako pa naš kapelan. Tudi žandarmerija ni polagala posebne važnosti tej ovadbi, dobro vedoč, da to, če kmetiski fant malo zauka, ni nobeno zločinstvo. Pa prebisani fante je bil grozno užaljen, ker žandarmerija ni hotela zaradi tega kaznovati nedolžnih fantov. Vsled tega je ovadil tukajšnje orožništvo na žandarmerijski komando v Ljubljano, češ, da njegove ovadbe naši orožniki nečesto rešiti. In res pripeljal se sam orožniški poveljnik v Kranjsko goro ter se prepričal o vsebini napravljene ovadbe. Sedaj pa vprašamo: Ali ni to samo maščevalnost? Mlad, takorekoč še smrkav kapelan, ki bi vsled tega zaslužil, da bi mu jih našel z brezovko, hoče na ta način predpisovati oblastim in jih po vrhu še denuncira, ker niso hotele izpolniti njegove otroške ovadbe. Res daleč smo že prišli!

Novičar.

Na Gorenjskem.

Osebnosti. Župnikom v Škofji Loki je imenovan g. Avgustin Štinkovec, dosedaj župnik na Jesenicah. — G. Ivan Renier, bivši kapelan v Kranju, je imenovan župnim upraviteljem v Krškem.

Koblarju v spominsko knjigo. Ko smo minolo soboto tako ganljivo popisali Koblarjevo brezmejno ljubezen do in prežalostno ločitev od hranilnične knjižice pokojne Terezije Eržen, se nam je takoj zdelo, da gosp. dekan ne bo nič kaj vesel tega romana in da bo na vsak način skušal ohladiti svojo jezico nad hudobnim «Gorenjcem». In res je takoj v nedeljo zjutraj zopet enkrat pridigoval o «slabem časopisju», t. j. po njegovem naziranju o liberalnem in zraven seveda pred vsem mislil na naš list in sobotno notico «Adijo, pa zdrava ostani!». Rohnel je na liberalne liste zlasti zato, ker pišejo zoper duhovne. V dokaz, kako pregrešna je taka pisava, je navel one besede, katere je govoril Jezus, ko je razposlal 72 učencev: «Kdor vas posluša, mene posluša; in kdor vas zaničuje, mene zaničuje; kdor pa mene zaničuje, zaničuje njega, kateri me je poslal.» S temi besedami je g. dekan hotel povedati, da verniki morajo ubogati, duhovnika (seveda, zlasti kadar prepoveduje njemu neljube liste) in da liberalni časniki, pisoc zoper duhovnike, zaničujejo samega — Boga! Oprosti naj nas prečastiti, ako se drznemo biti družega mnenja. Kar je Kristus govoril učencem, to velja gotovo v še večji meri za apostole. In med apostoli se je nahajal falot Judež Iškarijot, ki je izdal in prodal svojega Odrašenika za 30 srebrnjakov in se je potem obesil. Vsak pošten človek zaničuje Judeža, če je bil tudi apostol, a zato še zdavnaj ne zaničuje Boga. Če duhovnik zakrivi kak zločin, kako lumparijo ali sploh podlo dejanje in ga ljudje zato zaničujejo, ne zaničujejo s tem tudi Boga. In če zaničujemo kakega žeganega falota, ki po klerikalnih listih laže, blati in opravlja svojega bližnjega ter mu krade čast in se potem navadno skrrije, «razumen, kakor kača,» za nedolžni hrbet slamnatega urednika — potem prav gotovo ne zaničujemo Boga. Istotako se nihče ne pregreši, ako ne uboga ali posluša duhovnika, ki na prižnici, v listih ali kje drugod seje razpor ali neti sovraštvo, tedaj ravno nasprotno, kar je učil Kristus. Zgoraj navedene Jezusove besede se morejo nanašati na duhovnike, t. j. naslednike apostolov in učencev le v toliko, v kolikor le-ti res oznanjujejo besedo božjo, učijo prave, večno lepe Kristove nauke o veri ljubezni in po teh naukih tudi sami živé. Če pa zaničujemo koga, ki dela ravno nasprotno, potem ne zaničujemo Boga in ne zaničujemo v njem duhovnika ali celo duhovniški stan, temveč zaničujemo človeka, ki je s svojim obnašanjem izzval naše zaničevanje, kakor tudi ne zaničujemo Judeža, ker je bil apostol, ampak zato, ker je bil izdajalec. Toliko se nam je zdelo potrebno povedati vobče, kako je pa treba presojati ravnanje nekaterih duhovnikov v posameznih slučajih, to prepuščamo razsodnosti cenjenih čitateljev. — G. dekan je tudi povedal, da on mora brati slabe časopise, čeprav so prepovedani,

to pa zato, da se pouči o nakanah nasprotnikov, da potem more svariti vernike pred takimi listi, in pristavil je še prav duhovito, da tudi v lekarnah morajo imeti — strup. No, v lekarnah prodajajo strup ali kot zdravilo ali pa kot sredstvo za pokončevanje podgan, miši, ščurkov, stenic in jednacega mrčesa. Tako je tudi «Gorenjec» zdravilo in razvedrilo pametnim ljudem in onim, ki še sicer tavajo po temi, pa bi radi izpregledali, strup pa za take ptice, kakor smo jih opisali v prejšnjem odstavku. V toliko se popolnoma strinjamo s Koblarjevo primerom.

Umrl je v nedeljo g. Ignacij Resch, knjigovez in lastnik tiskarske koncesije v Kranju. «Gorenjski Sokol» z zastavo in «Slovensko bralno društvo» sta spremila svojega člana k večnemu počitku. Naj v miru počiva!

Klerikalna nesramnost. «Slovincu» se poroča iz Kranja, da je pokojnemu Reschu zagrenila mnogo ur v življenju «čudna» pogodba, katero so z njim sklenili prebrisani liberalci radi tiskarne, da so ga pa liberalci, ko je ležal revež bolan ter v veliki revščini na bolniški postelji, pustili popolnoma na cedilu in da ga niso niti obiskovali niti mu naklonili najmanjšo podporo. Dopisnik se konečno obregne ob C. Pirca, češ, kje je tista njegova krščanska ljubezen, o kateri je fantaziral na shodu v Šenčurju. Kar se tiče «čudne» pogodbe, naj omenimo le toliko, da je nesla Reschu koncesija vsled pogodbe letnih 500 kron, ko mu prej ni niti 100. «Čudna» se pa vidi gospodom pogodba zato, ker ne morejo blizu in so zastoj cedili sline za tiskarno, v kateri bi radi tiskali listič «Slovenski List». Kar se tiče dobrih del, so pa gospodje v kranjskem farovžu gotovo zadnji, ki bi imeli v tem oziru pravico kranjskim meščanom dajati kako lekcijo. Ne zato, da bi hvalili, ampak z ozirom na infamno notico v «Slovincu», lahko mirno rečemo, da kranjski meščani — brez razlike političnega prepričanja — prav radi posežejo po svojih razmerah v žep, kadar je treba komu pomagati. Zraven se pa lepo drže svetopisemskega reka, da naj ne ve levica, kar dá desnica. Tudi Koblarjeva levica ne ve, kaj dá desnica, kar je prav lahko mogoče, ker tudi desnica ničesar ne ve. Zato naj pa gospodje ne mečejo kamna v Pirca, ki do sobote zvečer niti vedel ni, da je Resch bolan. Pravijo, da je kapelan Potokar brezplačno pokopal Rescha. Vsa čast! Želimo le, da bi našel mnogo posnemalcev v najbližji bližini in da bi istotako velikodušno postopal, kadar se bo primeril podoben slučaj. Želimo pa to že zato, da ljudje ne bodo mislili, da se je odločil za brezplačni pogreb že takrat, ko še ni vedel, da je pogodba «čudna». Če je pa tudi dekan Koblar obiskoval bolnika, potem mu to štejemo tem višje, ker je dobro vedel, da pri njem ne bo dobil kake hranilnične knjižice, temveč k večjemu kako — koncesijo.

Znamenja na nebu. Še leži v porodni posteljici ter je mehko kuhane kokoši, a že mu njegova bujna duša ne dá miru, vendar pa se mu pozna, da se mu še roka trese. Na skrivaj v trenutku, ko ni bilo poleg njega znane babice-varuške, se Tonetova vitka postava vzdigne iz postelje, sede k pisalni mizi in v sredo čitamo «Slovincu» «Čitalničarji v Kranju in njih rep». Notica je res jako duhovito in nesurovo napisana. Potokarček se je neki jako zjezil nad Tonetom radi nje in mu naredil kot društveni kolega hudo predavanje. No, pripoznamo, da bi Tonetu res nič ne škodovalo, ko bi pridno pohajal predavanja, ker vobče se govori, da, kadar Tone začne brcati naokrog, jako nerodno brca, tako da zadene največkrat samega sebe. V tej notici čveka ta nad vse omikana glava nekaj o neomikani, surovi družbi; no, Tone že ve zakaj — il faut cultiver son jardin. Tudi besede «osat» Tone ne sliši rad, precej ga prične skominjati. Vendar pa moramo konečno konstatirati, da se je po porodu Tone jako oživil. Kaj to pomenja, Bog vé!

Iz odboroze seje «Slovenskega bralnega društva» v Kranju. Koncert, ki je bil namenjen na dan 21. t. m. se je opustil. Namesto njega se priredi na Silvestrov večer družbinski večer z godbo pri g. M. Mayrju brez vstopnine. V nedeljo dne 4. januarja 1903. l. pa bode gledališka igra in ples v društvenih prostorih.

Non exauritur. In pohitel je naš novodobni Jupiter, iz katerega glave se je rodila pred kratkim v Kranju nova politična Atena, pohitel je tja čez Savo v Stražišče, kjer bi brez njegove asistence Paulus skorogotovo nesrečno izpovil. In Paulusu je odleglo, dasi je namesto sitarske zadruge rodil le katoliško izobraževalno društvo, katerega živa potreba se najbolj pozna na njem samem in na biskem konsorciju iz Kranja. O. Tone rad predseduje — in v Stražišču v Koroščevi šnopsariji ga je doletela ta čast. Kot tak je prodajal ljudem svojo — že vsem znano — učenost, kar pa sam ni mogel, naredil je zanj znani poštenjak Lampek iz Ljubljane. No, Lampek je že znan po svoji umni glavici in prav nič se nismo čudili, da je v Stražišču zopet eno pogruntal. Zavednim Stražiščanom je namreč razodel glavni vzrok strankarskega liberalizma in t. j. po prečistitem mnenju Evgenčka ona ohola prevzetnost polizobražene družbe. Wie der Schelm ist, so denkt er von anderen. Tone se je pri tem neki prijel za svoj občepriznani nos, Paulus pa je hitro naročil še enega. Nato pa se je oglašil ošabni doktor iz Kranja ter je predaval o pokojnem Baragu, vendar pa je bil to le nekak uvod, kaj hitro je prešel na govor o pravem društvenem delovanju; kaj je Joža vse pogruntal, nam ni natančno znano, ker je bil vstop dovoljen le onim povabljenim 160 možem in mladeničem. — Nulla dies sine linea.

Deseti brat, se vprizori v soboto dne 13. decembra t. l. in ne v nedeljo, kakor je bilo prvotno določeno, in sicer v prostorih »Narodne čitalnice v Kranju«. Ker se skušnje jako pridno vrše in ker pevske točke ter mejdejansko godbo oskrbuje jako dober domač orkester, smemo pričakovati jako veselega in lepega večera. Čisti dobiček je — kakor že omenjeno — namenjen naši prepotrebni dijaški kuhinji in zato se pričakuje mnogobrojne udeležbe. Zunanji gosti dobro došli. Začetek ob poldevetih zvečer. Vstopnina 1 K. Radi blagega namena se preplačila hvaležno sprejemajo.

V dijaški kuhinji v Kranju se je izdalo v oktobru in novembru 3904 kosil in 4003 večerij (2115 + 1789 in 2162 + 1841), za kar je bilo plačati 1261.16 K. — Pri tej priliki se obrača odbor še enkrat od vseh prijateljev mladine, zlasti še do znane požrtvovalnosti kranjskega meščanstva, naj se češče spominjajo imenovanega zavoda ter podpirajo odbor v težavnem poslovanju, ker bi bil drugače slednji primoran, odtegniti marsikakemu naderjenemu dijaku hrano.

Umrli je v Kranju po kratki, a mučni bolezni gđc. Avgusta Geiger, sestra kavarnarja g. Konrada Geigerja.

Čudni ljudje so klerikalci. Če jih ne posnemaš, jim ni prav; če si jih pa vzameš za vzgled, jim zopet ni prav. Sedaj se jezi »Slovenec«, ker se je kranjski občinski odbor ravnal po »svojem« župniku in vice-virilstu Koblarju. Kakor je najpoprej Koblar odbil gasilnemu društvu vsako podporo, tako je občinski odbor odklonil prispevek za »Meščansko godbo«. Razložek je le ta, da je požarna bramba človekoljubno društvo, ki je podrejeno občini, godba pa glasom novih pravil in od takrat, kar se je ločila od gasilnega društva ter si lasti instrumente, popolnem privatno društvo, ki ni v nikaki zvezi z občinsko upravo. Z isto pravico bi lahko zahtevalo podpore vsako drugo društvo, kakor n. pr. novoustanovljeno izobraževalno društvo. S tem seveda še nečemo reči, da bi Koblarjevo izobraževalno društvo ne dobilo podpore, ako bi zanjo prosilo.

Pacnikov Pepček v »Slovincu« zopet preobrača kozolce, ker je Koblar električno razsvetlil veliki oltar. Ob jednom vabi Pirca, da naj k zornicam pride pogledat krasno razsvetljava. Pirc se bo seveda radostno odzval prijaznemu povabilu in ob jednom pripeljal seboj Koblarjeve prijatelje gg. Cofa, Floriana in Pavšlarja, ki, kakor obče znano, tudi niso posebni prijatelji javne molitve, temveč se rajše zapirajo v svoje kamrice. Tako bo imel Koblar nad štirimi spokorjenimi grešniki večje veselje, kakor nad $4 \times 99 = 396$ pravičnimi.

Ljubljanska meščanska godba priredi na praznik 8. t. m. koncert v društvenih prostorih »Gorenjskega Sokola« in »Slovenskega bralnega društva« z nastopnim

sporedom: 1. Fučik: »Prihod gladijatorjev«, koračnica; 2. Sommer: »Amalija«-valček; 3. Offenbach: »Orpheus in der Unterwelt«, overtura; 4. Verdi-Popp: »La Traviata«, solo za flavto; 5. Dvořák: »Slovanski plesi« št. 6 in 8; 6. Rosenkranz: »Moja Avstrija«, fantazija; 7. Ertl: Muzikalne fotografije, potpourri; 8. Zajc: »Hrvatski dom«, potpourri; 9. Metra: »Val«, valček; 10. Eilenberg: »Kovačnica v gozdu«, ilustracija; 11. Šebek: »Zbor dervisev« orijentalna scena; 12. Novosat: Jugoslovanska koračnica. — Začetek ob 8. uri zvečer, vstopnina 60 vinarjev za osebo. Ker je ljubljanska meščanska godba izborna izvežbana, tako, da lahko tekmuje z vojasko, vrhutega pa domače podjetje, priporočamo sl. občinstvu, da se kar najmnogobrojnejše udeleži koncerta. Koncert se bo vršil pri pogrnjenih mizah.

Gorenjski Slomškarji imajo jutri v nedeljo popoldne na »Novi pošti« shod, katerega se udeleži menda tudi vitez podrte peči. Slednjemu svetujemo, da naj mimo-grede iz Ljubljane vzame seboj kakega delovodja od Drelseta, ki bo skrbel, da se mu tudi tukaj peč ne podere.

Sodnijski dnevi. Piše se nam: Kakor znano, se ne vrše sodnijske obravnave za občini Železniki in Sorica nič več v Škofji Loki, pač pa v Železnikih. Tem povodom naznanja c. kr. okrajno sodišče v Škofji Loki, da se bodo vršili za prebivalce omenjenih dveh občin sodnijski dnevi 1. 1903 vsaki mesec enkrat in sicer dne: 7. januarja, 11. februarja, 11. marca, 8. aprila, 6. maja, 10. junija, 8. julija, 5. avgusta, 9. septembra, 7. oktobra, 11. novembra in 9. decembra, vsakokrat od 10. do 12. ure dopoldne, in od 1. do 3. ure popoldne v Železnikih hiš. št. 22 v 1. nadstropju.

Okrajne ceste v letu 1903. Okrajni cestni odbor za skladosni okraj Kranj posvetoval se je v seji dne 1. decembra t. l. o proračunu za leto 1903 in določil sledeče svote kot potrebsčino: Kot prispevek za deželni cesti znesek 1275 kron, za vzdrževanje okrajnih cest 15.923 kron in kot tretji obrok za preložitve okrajne ceste v Besnico 2645 kron. Ti izdatki pokrili se bodo — kakor lansko leto — s 15% naklado na vse direktne davke.

Vremenskega proroka imajo — kakor se nam poroča — v Škofji Loki. Imenuje se Franc Kregar, nekdanji diurnist. Pripoveduje sam, da ima popolnoma v redu letošnjo zimo. Kdor hoče torej kak pouk glede vremena, naj se obrne na g. Franca Kregarja, vremenskega proroka v Škofji Loki, Kregarjeve ulice št. 104.

Mlekarna in sirarna v Cerkljah. O občnem zboru dne 30. novembra t. l. je »Slovenec« poročal jako skromno, toda za člane žaljivo. Poročal je namreč, da je prišla na občni zbor tolpa pijanih nečlanov. Vsi, ki so bili navzoči, so bili povabljeni in ker so zahtevali resnico in pravico, so bili tedaj pijani. To poročilo je gotovo napravilo za »Slovenca« navzoči odposlanec »Gospodarske zveze«, Pelc iz Ljubljane, kajti nihče drugi ni mogel tako hitro poročati, ker je »Slovenec« to poročilo imel že v listu v ponedeljek. Zapomnite si torej, kmetje, ki ste bili navzoči na občnem zboru, da vas je ravnotisti klerikalni zastopnik »Gospodarske zveze« v Ljubljani Pelc imenoval pijance in če se bo še katerikrat ta Pelc udeležil zborovanja v Cerkljah ali sploh tja došel, pokličite ga na odgovor.

Ovadba na državno pravdnštvo se je napravila zoper predsednika hranilnice in posojilnice v Cerkljah Ivana Podjeda. Ni čuda, da so bili njegovi najboljši pristaši v to primorani, ker je to že preveč, kar si je Podjed vse upal. Tako so nam znani slučaji, da je nek posestnik vzel posojilo 1000 kron, vknjiženih pa ima 1855 kron, za kateri kapital terja Kos obresti, dalje je vzel drug posestnik 800 kron posojila, ima pa vknjiženih 1600 kron, potem se je izstavela neka zadolžnica za ženo nekega posestnika v znesku 530 K, katerih pa ni nikdar prejela. Isto zadolžnico je menda podpisala neka 14letna deklica. In še več takih slučajev je, ki se bodo razkrili šele pri preiskavi. Radi vseh teh navedenih stvari se je napravila ovadba. Poroča se nam, da je dobil J. S. od posojilnice dvojne knjižice, v katerih je bil naložen denar. Dotično ime je bilo ponarejeno. Tone Podjed je nekoč pravil, da si upa ponarediti vsako pisanje. To so mojstri!

Kako zapeljivi in goljufivi so novi kronski stotaki, dokazuje naslednji slučaj: Menartov Janez iz Dvorjan kot posojilnični načelnik ga je tudi dobil v roke. Ljudje pravijo, da ga je hotel tak kronski stotak zapeljati v goldinarški stotak. V svoji osebnosti je mož namreč kazal taistega neki Š., reki: «Ali si že videla nove hunder-tarje?» Žena je odkimala, da ne, a obenem ga prosila, naj ga ji dá. Pogledala je le številko in mu v resnici oddala namesto 100 kron v gotovini 100 goldinarjev. Usoda pa Janezu ni bila mila, in moral je ženi kmalu potem doplačati še 100 kron.

Občinske volitve v Šenčurju. Kakor se nam poroča, je v vseh treh razredih prodrli kmetška stranka proti stranki, katero vodita župnik in kapelan. Daljše poročilo nam je obljubljeno.

V Šelcih pri Škofji Loki se bo vršil desettedenski praktični kurs o mlekarstvu, maslarstvu in sirarstvu, ki se prične 8. januarja 1903. Mladič, ki žele udeležiti se tega pouka, naj se zglase za sprejem do 20. decembra 1902 pri deželni odboru v Ljubljani s prošnjami, katerim naj pridenejo spričevalo občinskega županstva o poštenem vedenju in o dosedanjem delovanju v kmetijstvu sploh. Prednost imajo oni, ki so v tej stroki že delovali.

Kranjska industrijska družba je imela v preteklem letu K 526.216'86 čistega dobička.

Porotne obravnave. Na zatožni klopi so sedeli: dne 1. decembra 23 let stari Janez Čufar, delavec iz Podlonka, ki je z nožem sunil Jakoba Urha tako, da je slednji pozneje umrl. Dobil je 5 mesecev strogega zapor. — Dne 2. decembra je bil obsojen 18 let stari Janez Kimovec, posestnikov sin iz Cerkljan, zaradi hudodelstva težke telesne poškodbe na štiri leta težke ječe. — 17 let stari delavec Janez Sameja iz Vrbe pri Prevojah zaradi hudodelstva težke telesne poškodbe in prestopkov zoper telesno varnost in tatvino je dobil 18 mesecev težke ječe. — Dne 3. decembra 19 let stari mlinar Pavel Nastran iz Zgornjih Brnikov zaradi pregreška prekoračenja silobrana na 3 mesece strogega zapor.

Deželna zveza kranjskih obrtnih zadrug v Ljubljani ima svoj ustanovni shod dne 7. in 8. t. m. Med drugim se bode razpravljalo tudi o izdajanju obrtnega časopisa, strokovnih predavanj in o ustanovitvi mojstrske bolniške blagajne.

Križem sveta.

Organizacija občinskih tajnikov. Gosp. Ivan Kač sklicuje na 7. decembra shod občinskih tajnikov v Žalec, kjer se bode posvetovalo o ustanovitvi posebnega društva. Zborovanje se vrši ob 3. uri popoldne v gostilni gosp. Hausenbichlerja.

Prestop v pravoslavno cerkev. 500 oseb iz Ricmanja in Rojana pri Trstu se je obrnilo do pravoslavnega vladika v Zadru, dr. Nikodema Milaša, s prošnjo, naj jih sprejme v pravoslavno cerkev in v svojo škofijo. Narodna zavednost okoličanskih tržaskih Slovencev ni mogla več prenašati, da je cerkev postala sredstvo nasilnega politiziranja.

Ob sklepu lista.

Iz Cerkljan se nam ravno kar poroča, da so včeraj ponoči cerkljanski orožniki prišli Janeza Podjeda in ga na ukaz o. kr. državne pravdnosti izročili o. kr. okrajnemu sodišču v Kranju.

Gospodarske stvari.

Mestna hranilnica v Kranju. V mesecu novembru 1902 je vložilo 337 strank K 93.476'47, dvignilo pa 270 strank K 73.247'49, 14 strankam se je izplačalo hipoteknih posojil K 69.500—. Stanje vlog iznaša K 2.877.716'43, stanje hipoteknih posojil K 1.889.847'15 in denarni promet K 361.352'71.

Mestna hranilnica v Radovljici. V mesecu novembru je 187 strank vložilo K 57.739'44, 168 strank dvignilo K 52.176'78; 30 strankam se je izplačalo posojil K 34.458—, denarni promet K 287.663'48.

Občni zbori kmetijskih podružnic. V Begunjah bo občni zbor dne 7. decembra ob treh popoldne v ondotni šoli. — V Gorjah se vrši občni zbor dne 7. t. m. v ondotni posojilnični dvorani. — V Cerkljah zboruje kmetijska podružnica dne 14. decembra ob treh popoldne «pri Matevžu». — V Radomlju bo občni zbor dne 7. t. m. ob treh popoldne v šoli. — V Št. Vidu nad Ljubljano se vrši občni zbor dne 7. t. m. popoldne v ondotni občinski pisarni.

Razpis daril iz cesarja Franca Jožefa I. zaklada za stare in zveste kmetijske posle. Iz tega zaklada, ki je bil ustanovljen l. 1898, v proslavo vladarjeve petdesetletnice, se letos odda deset daril po 20 kron. Ta darila so razdeljena meseca decembra takim kmetijskim poslom s Kranjskega, ki še sedaj služijo in se izkažejo, da so npravnega vedenja in da služijo mnogo (najmanj 30) let neprenehoma pri eninihi hiši, ki se peča s kmetijstvom, pa doslej še niso bili obdarovani. Prošnje je vložiti do 10. decembra t. l. pri podpisnem odboru. Vsaka prošnja (ki je ni treba kolekovati) mora biti potrjena od domačega gospoda župnika in od županstva. Podpisani odbor prav prijazno prosi vse one, ki so jim taki posli znani, naj jih opozore na ta razglas ter jim pomagajo sestaviti prošnjo, ali pa naj jo narede namesto njih. Glavni odbor c. kr. kmetijske družbe kranjske. V Ljubljani, 15. novembra 1902.

Dobavni razpis. C. kr. trgovsko ministrstvo je naznanilo tukajšnji trgovski in obrtniški zbornici, da je kaplanska vlada razglasila ponudbeni razpis za dobavo 58.600 pragov (švelarjev), katere potrebuje v letu 1903. Zapečateni ponudbe z napisom «Tenders for sleepers» vložiti je do 23. decembra t. l. opoldne pri «Controller and Auditor-General, Cape Town». Ponudbeni vzorci in pogoji se dobe pri «Railway Stores» v Kapstatu, v «Port Elizabeth in East London». Pripomni se, da se je zadnja enaka dobava oddala neki tvrdki v Durbanu po naslednji ceni: 2 sh 4½ d za prag 5 čevljev 6 col X 7 col X 4 col dobavljeno v vagonih na obrežje Port Elizabeth, in da znaša pristojbina za prekladanje iz ladije v vagone 1 sh 6 d za tono 40 angleskih kubičnih čevljev.

Domača knjižnica.

Prejeli smo:

Velika pratika za navadno leto 1903. Natisnila in založila Blaznikova tiskarna v Ljubljani. Cena 24 vinarjev. — Založništvo naznanja, da ji je oskrbelo postavno varstvo in da je ta pratika edino le prava pratika, ki že izhaja nad sto let.

«Slovan», mesečnik za književnost, umetnost in prosveto. Cena na leto 12 kron. List ima krasne slike.

Ravno novo došli

186—2

najfinejši Fourée-sladkorčki (bonbončki)

dobe se v raznih vrstah pri **Ivanu Majdiču.**

Specijaliteta: Bonbončki zoper kašelj, liker-bonbončki.

Zahvala.

Znani dobrotnik učeči se mladini, velečenjeni gospod dr. Karol Triller, odvetnik v Ljubljani, je izročil podpisanemu šolskemu vodstvu 15 vrst snopčev: „Knjižnica za mladino“, skupaj 202 snopča v vrednosti 150 kron, da jih razdeli priidnim učencem in učenkam tukajšnjih ljudskih šol.

Za prelepi „Miklavžev dar“ se izreče tem potom velečenjenemu gospodu dobrotniku v imenu obdarovanih otrok najsrčnejša zahvala.

Vodstvo petrazredne deške ljudske šole v Škofji Loki

dne 6. decembra 1902.

Fr. Pápa.

Hiša v Kranju

z vodno pravico in je posebno pripravna za usnjara, so prostovoljno proda.

188—1

Več se poizve pri g. dr. Kappusu, odvetniku v Ljubljani.

Tedenski sejem v Kranju dne 1. t. m.

Prignalo se je 245 glav goveje živine, 3 telet, 81 prašičev, 2 ovac, — kozlov, 87 buš, — konj. — 50 kg: pšenice K 8.—, prosa K 7.—, ovska K 6:50, rži K 7:50, ajde K 8:50, ječmena K 7:50, krompirja K 2.—, fižola: ribniški K 9:50, koks K 11.—, zelen K 8.—.

Naprodaj je več novih in rabljenih

HARMONIK

nemškega in dunajskega sistema. Kje se zve v upravnistvu „Gorenjca“.

1—49

Stavbinska kleparska dela

vsakovrstna, iz poljubnega gradiva. — Najcenejša izvršitev lesno-cementnih streh in pokrivanja s strešno lepenco ter v to spadajoče poprave z jamstvom najsolidnejega dela. — Zaloga strešnega laka, lesnega cementa in strešne lepence v najboljših kakovostih. — Strelovodne naprave po izkušeni sestavi.

Ustanovljeno 1861. **L. M. ECKER** Ustanovljeno 1861.

LJUBLJANA, dunajska cesta št. 7 in 16.

Vodne instalacijske naprave vsake vrste, napeljava v hiše, zveza z obstoječimi vodovodi, premembe in vsakršne poprave. Zgradba stranišč in kopelnih naprav od preproste do najfinije izvršbe proti jamstvu primernege, trpežnega dela. — Proračuni na zahtevanje brezplačno.

118—19

148-6

Dr. pl. Trnkócsy-ja

Kranjski redilni prašek za prašiče

1 zavoj 50 vin., 5 zav. samo 2 kroni naj kupi vsak, kdor redi prašiče, da doseže, da postanejo prašiči mesnati, tolsti in debeli, da imajo okusno meso, kar se doseže s tem praškom gotovo, hitro in najcenejše.

Spodbujani gospod! Moji prašiči niso trli, tudi so bili sila revni. Slučajno sem dobil za poskusno od enega svojih ljudi en zavojček redilnega praška za prašiče, slovek se mora kar čuditi! Ne morem svojih prašičev dovolj krmiti in so se v nekoliko dneh močno sredili sprito tega izbornega pomočka. Morem ga vsakomur najbolje priporočiti in ga bodem tudi priporočal.

Prosim s povratno pošto pet zavojčkov redilnega praška za prašiče.

31. IX. 1900.

Z velespoštovanjem

Jožef English, ogleda žel. proge, Bolišče, Slavonija.

Uradno poverilo.

Predetojedi prepis se popolnoma ujema z izvirnikom, pisanim na dopisnico, na kateri sta znamki za 4 silerje in 3 vinarja.

V Ljubljani, dne 3. (tretjega) oktobra 1901 (tisec devetsto prvega leta). (Notarski pečat.)

Ivan Plantan, c. kr. notar.

Pri zdravih prašičih, najsi bodo mladi ali stari, zadostuje navadno en zavoj za 50 vinarjev.

Dobiva se pri vseh trgovcih, ako ne, potem po pošti iz lekarne Trnkócsy v Ljubljani.

Pri tej se tudi dobiva: dr. pl. Trnkócsy-ja balzam (že 30 let svetovnoznan). 1 stekl. 20 h, 12 stekl. 2 kroni, 24 stekl. 4 krono prosto poštne, 6 tucatov samo 10 kron, poštne proste. — Izborne želodečne kapljice (enake prejšnjim Marijačeljskim kapljicam, želodečnemu grenkemu likerju, želiščnemu vinu i. t. d.) 1 stekl. 40 h, 6 stekl. 2 kroni. — Pilne odvajalne, želodec čistilne. 1 skatla 42 h, 6 skatel 210 kron. — Kašljev, pljučni in prani sok ali zeliščni sirup. 1 stekl. 112 kron, 6 stekl. 5 kron. Drgnilni, udov in protinski cvet. 1 stekl. 1 krono, 6 stekl. 450 kron. — Tinktura zoper kurja očesa. 1 stekl. 80 h, 6 stekl. 350 kron. — Rastvarjajoči, čistilni čaj. 1 zav. 1 krono, 5 zav. 4 krono. — Vsak dan prihajajoča zahvalna pisma, tudi od zdravnikov hvalijo ta sredstva.

Novo!

Najboljše

Novo!

najcenejše in najizdatnejše

kurivo

50

Premogovi
briketi. x x x

Zaloga pri

186—2

Ivanu Majdiču

v Kranju.

Novo!

Novo!

Nova trgovina

Usojava si uljudno naznaniti, da sva otvorila začetkom t. m. novo urejeno

manufakturno
trgovino

na sv. Petra cesti št. 4.

v Ljubljani.

Zagotavljajoča solidno in točno postrežbo, priporočava se slavn. občinstvu za obilen obisk.

Velespoštovanjem
Kotzbeč & Kostevc.

183-3

Cene najnižje!

Samo pristočno blago!

Učenca
sprejme Henrik Suttner, urar v Kranju.
177-5

J. Sartori

ključničarstvo in trgovina z železnino
v Radovljici, Gorenjsko

priporoča svojo zalogo najboljših
mlatilnic na vitle po K 103—
„ „ roke „ „ 112—
vsake vrste slamoreznic, šivalnih strojev za krojače
in šivilje, kolesa (bicikelji) od K 160—240.
Najboljše železo in jeklo, kovina za okna in vrata
štedilna ognjišča vsake vrste, kuhinjske posode
i. t. d. i. t. d. 112-20

Diljem Požgaj

knjigovez v Kranju, glavni trg 132
v hiši g. M. Bizjak

priporoča svojo

največjo knjigoveznico na Gorenjskem

opremljeno z vsemi potrebnimi modernimi
stroji in pripravami. Izdeluje vsakovrstna ve-
zanja, od preprostih do najfinejših, kakor tudi
različna galanterijska dela — vse okusno,
trpežno in po najnižjih cenah. 160-10

MATIJA AŽMAN

mizar za stavbe in pohištvo
v Kranju št. 123
v lastni hiši

naznanja slavnemu p. n. občinstvu, da je
popolnoma prenovil svojo delavnico, katero
je spopolnil z najnovejšimi, modernimi
stroji, katere goni elektrika.

Imam obilo suhega lesa v zalogi in spreje-
mam vsa, tudi največja v mizarstvo stroko
spadajoča dela in jih izvršujem dobro, so-
157-11 lidno in po najnižjih cenah.

Loterijska srečka dne 29. novembra t. l.
Trst: 81 88 55 90 72

Nad 500 različnih vzorcev

Pri nakupu blaga za

Moške obleke

se dobro priporoča

R. MIKLAUC

v Ljubljani, Špitalske ulice šte. 5

ki ima v zalogi vedno najnovejše blago.

O resnično nizkih cenah se vsakdo lahko prepriča.
74-30

Vzorke pošilja na zahtevanje poštnine prosto

JOSIP WEIBL

J. Spreitzerjev naslednik

LJUBLJANA, Slomškove ulice št. 4

Stavbeno-umetno in konstrukcijsko ključničarstvo.

Žično omrežje na stroj, obhajilne mize, ograje na mirodvoru,
obmejno omrežje, vežna vrata, balkoni, verande, stólpne
križe, štedilnike i. t. d. 81-29

Špecialiteta: valjični zastori (Rollbalken).

Vsi kmetovalci

se lahko pre-
pričajo, da je
najboljše sred-
stvo konje,
krave, telice,
vole, prašiče,
ovce i. t. d.
obdržati
zdrave, močne,
ješče in debele
če se jim pri-
mešuje h krmi

živinski prašek

iz lekarne Piccoli, pri Angelju, Ljubljana
Dunajska cesta.

En zavoje 1/4 kilogr. stane 50 vin., 10 zavojev 4 krone. — Zunanja
naročila po povzetju.

Sploštevani gospod Piccoli, lekar v Ljubljani.

Po večletni uporabi pri svoji živini in po velikem povpraše-
vanju od svojih znancev in družin po Vašem živinskem prahu;
prišel sem do prepričanja, da je vaš živinski prah izborno zdravilo,
katero bi se ne smelo v nobenem hlevu pogrešati.

Z odličnim spoštovanjem And. Kocjančič.
Podgora pri Gorici, 18./VI. 1902. II. 162-10

„Le Délice“ neprekosljivi papir za svalčice 181-4
najboljše cevke za svalčice (cigarete)

dobivajo se pri gg. Janku Kocmutu v Kranju in Otonu Homannu v Radovljici.

Priznано najboljšę

oljnate barve

smlete s stroji najnovejše sestave, prekašajo vsako konkurenco po finosti, ki omogočajo z jako majhno množino pobarvati veliko površino, razpošilja

po nizkih cenah

Adolf Hauptmann

v Ljubljani

tovarna oljnatih barv, firneža, laka in steklarskega kleja. 82—27

Ilustrovani ceniki so brezplačno na razpolago.

Andrej Boucon

149-12 LJUBLJANA

Prule (Sredina) št. 18

TOVARNA ZA IZDELOVANJE

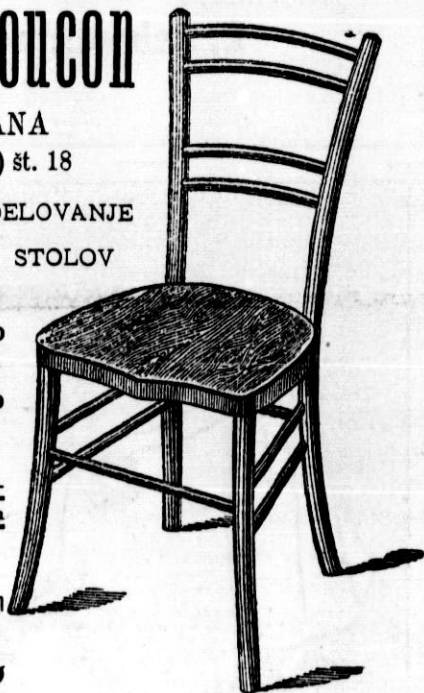
VSAKOVRSTNIH STOLOV

MIZ ZA VRTOVE

in vseh v to stroko spadajočih predmetov, kise izvršujejo natančno po naročilu.

Znanja naročila se izvršujejo točno in po najnižjih cenah.

Ceniki se razpošiljajo zastoj in frankovano.

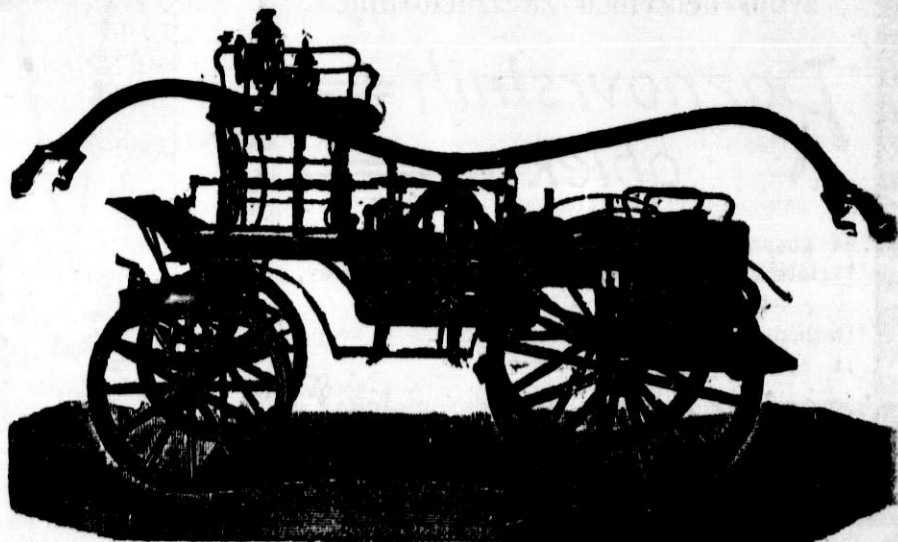
G. kr. priv. tovarna strojev, brizgalnic, kmetijskih strojev, I. moravska mehanična tkalnica cevi in pasov

R. A. SMEKAL

v Cechu pri Prostjevu in Smichow-Praga.

Podružnica v Zagrebu, Frankop. ulica 9
priporoča 13—46

slavnim gasilnim društvom, občinam in zasebnikom brizgalnice vsake vrste, s patentom proti zmrzlini in s priredbo, da tiste na obe strani vodo vlečejo in mečejo, parne brizgalnice, s kojima zamoreta samo dva človeka opravljati delo — naučba v teku treh dni — ter ne potrebujejo izprašanega strojevodjo; dalje vse drugo gasilno orodje, čelade, pase, sekirice, lestve i. t. d., kmetijsko orodje in Peronospora-brizgalnice. — Roba solidna elegantna in ceno. Plačila po dogovoru.

Podružnica R. A. Smekal v Zagrebu.

Večkrat premianono!

Glinaste peči,
štedilnike, banje
za kopeli, kakor tudi kipe, vaze in
druge glinaste izdelke
v vseh barvah, trpežne in ceno
priporoča prva in največja
tovarna
pečij in glinastih izdelkov
August Dreise
75—29
v Ljubljani.

R. LANG, Ljubljana (Kollzeij)

tovarna za modroce na porosa in posteljno opremo, salona pohistva,

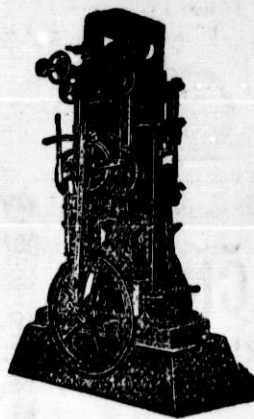
priporoča vsake vrste

modrocev, posteljne uloge, zrcal, podst, otroških vozičkov, naslonjastov, polivalnikov (sofa, kanape, divan) in sobno opremo 60—88

po najnižjih cenah.

Cenike s 300 podobami pošljite zastoj in poštnine prost.

Razpošiljanje točno.

G. Tönnies

Ljubljana 76—28

tovarna za stroje, železo in kovinolivarna

priporoča kot posebnost vse vrste

žage in vse stroje

za obdelovanje lesa, ameri-
kanske turbine, bencin-
motore in parostroje.

Primerna darila

ure, zlatnino
in srebrnino
po jako nizkih cenah
priporoča

H. SUTTNER, urar
v Kranju. 73—25

Ceniki zastoj in poštnine prosto.

Stanje hranilnih vlog:
1,200.000 K.

Rezervni zaklad:
nad 36.000 K.

Posojilnica v Radovljici

registrovana zadruga z omejenim poroštvo
sprejema hranilne vloge vsaki dan in jih obrestuje
po 4½ odstotka

brez odbitka rentnega davka, katerega posojilnica
za vložnike plačuje iz svojega. 20—46

Šivalni stroji in kolesa

Tovarniška zaloga 97—23

Ivan Jax-a v Ljubljani

Dunajska cesta 17

priporoča svoje najbolj priznane

šivalne stroje in kolesa

Ceniki se dopošljejo na zahtevanje zastoj.

JOS. POGAČNIK

krojaški mojster v Radovljici štev. 41

priporoča slavnemu občinstvu

svojo delavnico za izdelovanje

Raznovrstnih
oblek

za gospode, uradniških uniform, salonskih,
turistiških in kolesarskih oblek, havelokov,
povrčnikov in zimskih sukenj.

Različno blago, in sicer najmodernejše je vedno
14—45 v zalogi.

Zaloga „Belske kisle vode“

(Vellacher Sauerbrunnen)

3—23

pri Albinu Rantu, Kranj, Savsko predmestje.

1 zaboj (50 steklenic) 8 K.

Najboljše strune za citre, gosli in kitare.

Prešernove poezije

v novi popolni izdaji z življenje-
pisom, literarno-zgodovinskimi črti-
cami in estetično oceno. — Uredil
Anton Aškerc. — Elzevir-izdaja
(rudeče usnje z zlato obrezo 3 K,
96—23 po pošti 3 K 20 h.

Založništvo

L. Schwentner

v Ljubljani.

Kathreinerjeva
= Kneippova
sladna kava. =

Nobena gospodinja
naj ne odlaša dalje
uvesti to zdravo in
ukusno kavinopijačo.

Izhaja vsako soboto zvečer, če je ta dan praznik, pa dan poprej. — Velja po pošti prejemati za celo leto 4 krone, za pol leta 2 kroni, za četrt leta 1 krono. Za Kranj brez pošiljanja na dom stane za celo leto 3 krone, za pol leta 1 krono 50 vinarjev. Dostavljanje na dom stane za celo leto 60 vinarjev več. Posamezne številke stanejo 8 vinarjev. — Na naročbe brez istodobne vposiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila plačuje se za petitvrsto 10 vinarjev, če se tiska enkrat, 8 vinarjev, če se tiska dvakrat, če se tiska večkrat, pa po dogovoru. Uredništvo in upravnništvo se nahaja v hiši štev. 105 nasproti župne cerkve. — Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnina reklamacije, oznanila, sploh vse upravne zadeve, urednistvu pa dopisi in novice. — Dopisi naj se izvolijo frankirati. — Rokopisi se ne vračajo.